Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Litterarum et mandatorum Frederici II imperatoris apographa, signata 49-56, 109-116.

https://hdl.handle.net/1874/334565

17

4. L. 17
H. 1639
Hs.
4 L 17

1639

Membr. 276 × 209. 2 fol. Titulis et initialibus rubris ornata. Saec. XIV ineuntis.

Litterarum et mandatorum Frederici II imperatoris apographa, signata 49–56, 109—116.

Typis vulgata sunt in Petri de Vineis *Epistolarum libri VI*, ed. Iselius, 1740, vol. II, p. 82—88, 127—133. Utrumque folium agglutinatum erat tegumento libri typis excusi, signati W fol. 148, ex Domo S. Hieronymi Traiectensi oriundi.

tie capiendo in q̄m eosdem p. et R. fideles meos cū eorū cētatarijs et duobꝫ sentiferis mercimoniis
et rebꝫ alijs eundo morando redeundo tuere hītē pn̄tam nullam eis in ꝑsonā ut rebꝫ molestiā
[illegible] infideles sen ab aliis parientes inferri [illegible] presentes venerint ꝑfectos [illegible]
de dominā [illegible] non oportent de [illegible] hoc contra ad infideles non
deferant [illegible] machinent [illegible] in lesiōm nri nō
et honoris ad infideles [illegible] eis [illegible] ut [illegible] ut litas [illegible] aliquē
[illegible] sentent [illegible] [illegible]
in piahs benivolentie [illegible]
subiectoꝝ et ne [illegible] pū [illegible] devotos [illegible]
pressant. Hinc est [illegible] filia sua [illegible] quondam Jacobi meo
[illegible] filiis [illegible] mater [illegible]
nos [illegible] meliorā [illegible]
[illegible]
[illegible] curatores [illegible]
sericordie compensari [illegible] fideli [illegible] filioꝝ [illegible] ad prosequendas lites
et explicanda negotia pupillorum [illegible] procuratores ab ipsa tutrice statutos
ut statuendos [illegible] procuratores in causis ipsis [illegible]
possint [illegible] excellenciam [illegible] misericordie [illegible]
[illegible] nos [illegible] successores [illegible] nō
[illegible] bono in melius
exhibere [illegible] mulieris [illegible] ex
[illegible] negotiis pupillorum [illegible] femine [illegible]
in [illegible] ut [illegible] necesse
[illegible] feminaꝝ eis nō sunt [illegible] ut
[illegible] clementiam ad eas
[illegible] honestatibꝫ [illegible] sup
[illegible] ad instantiam eiusdem [illegible] lites pupil
loꝝ suoꝝ in iudicio [illegible] procuratores ab ea statutos ut
statuendos [illegible] eisdem [illegible] procuratoribꝫ indulgemꝰ
ut in litibꝫ in iudiciis [illegible] ipsi procuratores [illegible] negotiis pupilloꝝ
[illegible] obiectione [illegible] non obstante [illegible]
[illegible] principalibꝫ [illegible]
[illegible] tutoribꝫ et curatoribꝫ [illegible] statuendis [illegible]
procuratoribꝫ [illegible] firmū [illegible] ut
[illegible] argumentis [illegible]
[illegible] [illegible]
Mussis [illegible] fideli [illegible] qui ad curiā
nram [illegible] ad eundem [illegible] committimus.

[illegible] fol 148

Amicitiam vestram requirimus et fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus memoratos A. et O. cum duobus equis
servitoris ac rebus que sibi pertinent et hinc procedentes transire et eundem B. exinde ad curiam
nostram redire salubriter et secure in securo conductu quociens expedierit et ab omnibus ut alto
fidelis requisiti eisdem ob nostram reverentiam mandatis salubriter provisuri

b Benigne recepit excellentia nostra litteras quas nobis culmini destinasti
et que continebantur in eis intelleximus diligenter. Quia autem de nostris serviciis et beneplacitis per
tuas litteras exposuisti fideliter et devote. atque pro habitatione pro fidei complemento ob nostram reveren
tiam mandatis promisisti salubriter et intendere. tuam condignam devotionem et motum dignum multo commendamus
mandantes quatenus decetero nostre fidelitatis et nostra servicia tam fideliter quam laudabiliter prosequaris. ut ipsa e
per efficacius successiva nostre celsitudini recommendabilem representent

c Quum quibusdam Samueli Saone commorantibus nostris fidelibus nostras litteras
transmittamus. et easdem ad te per tuum nuntium defendas eisdem Samueli destinemus. tue devotioni
mandamus quatenus statim receptis presentibus prefatas litteras eisdem fidelibus nostris per velocem et idoneum
nuntium tuum transmittere non omittas. taliter cum effectu procurans quod procedente hoc ad manus ipsorum perve
niant quibus mora et occasione remotis

p Pro parte O. et D. militum fidelium nostrorum
fuit culmini nostro oblata querela quod cum ipsi et a fratre eorum qui nuper decessit. et cui de iure succedit
iure castrum de P. longo tempore tenuissent. et possedissent pacifice. et certe O. de P. et ff. de
fideles nostri facta pace et post nostra castrum ipsum hostiliter obsidentes illud ceperunt et adhuc
detinent in ipsorum preiudicium manifestum preiudicium occupatio. Cum quidem castrum usque ad diem captionis
ipsius pacie per parte ipsorum eorum certe coram nobis prefati conquerentes sine contentione
aliqua possederunt. Cum igitur iidem fratres velint memoratos O. P. et F. de predictis in ma
nostra curia convenire. fidelitati tue mandamus quatenus ipsos P. et F. ex parte celsitudinis nostre sub pena
domino citare procures. ut xv. die post citationem tuam in presentia nostra curia debeant com
parere memoratis conquerentibus super predictis in iudicio responsuri. eadem domino conquerentibus ipsis iu
stitiam prestaturi. predictam quod eos compareat prefixum. ut modo et die citationis tue forma presenti et coram quibus eos
citaveris tuis litteris tuo sigillo munitis nostre curie rescripturus

t Thomasius de Sabaudia comes dilectus affinis et fidelis noster
suis litteris nostre exposuit maiestati. Quod hic apud Taurinum de ipsius supplicatione tibi dederimus
in mandatis ut quosdam captivos de quibus maiestati nostre mandatum simile recepisti
et quorum liberatione ipse comes attentius supplicaverit a carcere liberanda ipsos pro quibus nostre celsitudini
supplicavit liberare. pro tuo ipse despectui penitus omisisti. ob quorum liberationem quam comes prefatus
nuper serenitati nostre humiliter supplicavit fidelitati tue presentium mandamus quatenus si est ita iuxta nostre formam precedentis man
dati nostri eosdem captivos a nexibus carceris absolvere non omittas.

i Iusticiarius nostre maiestati presentium B. de Valleclusa nostre camere
fidelis noster constitutus exposuit quod dum nobis de partibus Lombardie in Tuscia venientibus apud
O. cum presentia predictam sua multum infirmum ut dicit curandum dimisit. [illegible] cum adhuc [illegible]

habendo et tenendum usque in terminum gratias eosdem. Data etc. quam in termino ipso a pleno castrum ipsum ad
mandatum curie nostre infallibiliter reddatur. precepta generalis qui bona sua mittit donatores distribuit ad
Albertini sollus de Strata imperii nobis oblata petitio continebat. solvendum decimam curie si excepit
quod cum ipse plures creditores habet videns bona sua ad suorum solutionem non sufficere debitorum nostrorum creditores eodem
quod ipse plures creditores habet videns bona sua ad suorum solutionem non sufficere debitores nostre creditoris eodem
tam et quantitate bonorum suorum quam et quantitate debitorum suorum pro nulla gratuitate causarum distribuere
promisit bona sua ut toto sibi remanserit vix unde valeat vitam suam. vos tamen considerantes sibi
imponenti et indigenti ad sustentationem debitorum suorum precepta sicut dicitur facitis de solvendo
ab quo precepta de nostro mandato compellit solvere decimam nostram curiem gravamen etc.
A. petens sibi super hoc per nos provideri contra iustitiam putatur. vos imperiali auctoritate in quam ... ipsi
A. precepta huiusmodi faciendis ut iustum fuerit et promissis habita diligenti cautione que exigit a precepta huiusmodi faciendis ut iustum fuerit
desistatis ne velitis etc. coram nobis cogeremur iterare querelam. Ut capitanei ... faciantur a ...
Universis vicariis potestatibus rectoribus et aliis curie imperialis officialibus curie presentantur
imperii fidelibus per Tusciam constitutis presentes literas inspecturis etc. Cum ob accusationem nobis factam
per G. et B. de S. O. de ... et D. de ... qui interfecerunt comitem ... Albertum ... eorum ... dominum spalem
... quam ... accusatos O. et D. legitime
citatos ... ut coram nobis comparere deberent super dicta accusatione ... responsum
citari fecerimus ut coram nobis comparere deberent super dicta accusatione de iure in iudicio responsuri
... ut sufficientem pro eis responsalem mitterent assecurarunt eos ipsos O. et D. et ...
... contumaciam et malitiam exigente et pro
eorum auctoritate imperiali qua fungimur exbannivimus eorum contumacia et malitia exigente de tota
imperiali curie nostre bona mandavimus annotari. ... quod volentes accusatos eosdem de tam
inexplicando excessu remanere aliquatenus impunitos et ut pena ... qualitate delicti cognoscatur auctoritate
imperiali predicta vobis ... ad supplicationem ... accusatoris ... eorum excessu
nostri pro eo quod mandatis nostris non obtemperaverunt memoratos O. et D. accusatos exbannitos
nostros pro eo quod mandatis nostris non obtemperaverunt memoratos ... destinare curetis. male
ad nos per personas capere et eos sub fida custodia ad nostram presentiam destinare curetis. male
factores eosdem in ... ut eorum ... manu ut esse ... promissuri. ...
Fredericus Dei gratia ... Nos F. de Antiochia etc. accepta ... generali de ...
... vocatum nomine ... Nos F. de Antiochia etc. accepta ... ut comites de
... Bernardi Blanchi de Montemulo qui accusavit contra ...
filii ... qui interfecerunt ... Albertum ... de Montemulo eorum
dominum spalem accusando et eos de ... et ... eosdem eidem
ipsos legitime citari fecerimus et ... de eodem loco ... sicut
de citatione constat ... nobis manifesta. Cumque predicti ... non venisse
et eum ultimo ... fuerint expectati. Considerata eorum malitia et contumacia ... in
prefati auctoritate qua fungimur eos in personis et rebus exbanniendos duximus ... ad
dies et ad mandata nostra non venerint cum de tam enormi excessu coram nobis
fuerint accusati et sic contumaces extiterint ut est dictum. volentes quod ... eos
a predictis ... offenderint habeatur impunitus et quod eorum bona ad opus imperii
curie debeant annotari. Et quod nulla communitas seu persona eos audeat receptare sub pena
eos nostro ... incurrenda ... in eos contumacia perseverent. Datum ut in ... presentibus
et cetera. Imperante domino Frederico Dei gratia Romanorum imperatore Jerusalem et Sicilie rege etc.
... quod nobiles et alii potestates ... communi ... civitas ... communitas ...
Cum nobiles et alii potestates ... in ... et colles ...

W. fol. 148 6805.

[E]x parte sindici universitatis hominum de Ceprano imperii fidelium accepimus de novo querelam, quod cum homines ipsi pro condicionibus pluribus et variis imperialibus serviciis sint iuxta quantitatem eorum facultatis subiectati, [illegible] quidam videlicet eiusdem terre tam nobiles quam alii qui se cives novos appellant sub nobilitatis et civitatis [illegible] conferre cum eis in datiis et collectis predictis imperialibus serviciis exequendis iuxta continenciam facultatum suarum recusant in ipsius universitatis preiudicium et non modicam lesionem. Cumque sindicus memoratus pro parte universitatis eiusdem eis super premissis postulaverit provideri, vobis precipiendo mandamus quatenus si vobis constiterit ita esse predictos nobiles nisi speciali privilegio eis ab imperiali maiestate concesso sint exempti et memoratos qui se cives appellant nisi sint ex veteribus civibus qui per pactum [illegible] et [illegible] tempore [illegible] domini R. Guidonis potestatis [illegible] facultatum suarum pro rata scilicet que tenent in eodem terre territorio ad contribuendum cum universitate predicta in datiis et collectis [illegible] ratione qua convenit compellatis. [illegible]

[N]obilis serenissime imperator, lux fidelium, protector et benefactor eorum. Ego G. de Capistrello qui audacter et secure possum et debeo dicere salva salva conscientia coram Deo et vobis [illegible] fidelis exstiti et existo, et ex quo servire potui incessanter in serviciis vestris [illegible]. Supplico maiestati vestre quod cum olim ego et progenitores mei fideles vestri habuerimus et tenuerimus quartam partem Capistrelli quod nunc ad demanium vestrum [illegible] super hoc misericorditer providentes dignemini in equivalenti excambio providere, propter quod in serviciis vestris valeam continue permanere et me cum familia mea ad honorem vestrum et comodum sustentare. [illegible]

[M]isimus etc. cum R. comitem de [illegible] et F. de [illegible] curie nostre [illegible] latores presentium fideles nostros ad partes [illegible] excellencie nostre servicia [illegible] vos cum [illegible] et rebus eorum secure [illegible] et redeundo [illegible] ullam eis molestiam inferentes, [illegible] ab eis [illegible] ut moram [illegible] impediri ut tardari aliquatenus [illegible]. [illegible]

[Q]uidam sanctimoniales [illegible] monasterii sancti Iuliani de Cremona [illegible] quibusdam [illegible] et [illegible] Cremonensem fidelem nostrum cum [illegible] inquiri mandavimus [illegible]. Cumque [illegible] non sunt plene nostro beneplacito satisfactum, propter quod [illegible] fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus [illegible] et sollicitudine tua veritate de hiis diligentius inquisita, sic moniales ipsas super premissis inveneris culpabiles [illegible] eas de locis eiusdem monasterii Cremonensis [illegible] videlicet [illegible] ad opus curie nostre capias et fideliter facias procurari. Si vero per inquisitionem [illegible] volumus eas [illegible] super articulis predictis [illegible]

Fragmente eines Epistolarcodex Kaiser Friedrichs II.

Bei einer Untersuchung eingeklebter Blätter in alten Büchern und Handschriften auf der Universitätsbibliothek in Utrecht fand ich u. m. zwei Blätter, welche Copien amtlicher Briefe Kaiser Friedrichs II enthalten. Der Ueberschrift nach dienten sie, vielleicht einem hohen Regierungsbeamten, zum Muster. Der Wert dieser Formulare besteht darin, dass immer specielle Fälle als Beispiele gebraucht sind; von den Namen aber ist meistens nur der Anfangsbuchstabe angegeben.

Die Schrift hat sich gut erhalten, nur

eine Seite ist an mehreren Stellen fast unleserlich, da sie vom Deckel losgerissen ist. Genannte Abschriften, welche von ± 1300 stammen, sind mit grosser Nachlässigkeit und vielen sinnentstellenden Fehlern hergestellt. Die Briefe tragen die Nummern 90-96 und 110-116. Schrift: Cursive. Rote Ueberschrifte und Anfangsbuchstaben. Jede Seite, deren Format 276 × 209 mll ist, enthält 37-39 Zeilen; die Grösse des beschriebenen Raumes ist 210 × 150 mll.

Ich fand diese Blätter in: Strabonis geographica, XVII ll. continens, e greco in latinum a Gregorio et Guarino Veronense conversa. Venerunt ab Egidio Gourmont e regione collegii Cameracensis. Parisiis impressum Anno salutis MDXII decimo Calendas Februarii. Nach einer Notiz ~~da~~

F Typhernate

auf dem ersten ~~Hinter~~ Blatt ~~Vorderdeckel~~: Liber domus gloriosi Iheronymi stammt dieses Buch aus ~~dem „Ab. Hieronymi~~ ~~[illegible]“~~ einem Kloster in Utrecht.

Da die Inkunabeln und Postinkunabeln gewöhnlich nicht vom Drucker, sondern vom Käufer gebunden sind, hat vielleicht der obengenannte Egidius Gourmont diese Blätter eingeklebt. Bestimmtes lässt sich aber darüber nicht sagen, da auf den mit Leder überzogenen Holzdeckeln sich nur Streifen, aber keine eingepresste Figuren befinden, die eine Untersuchung nach dem Binder ermöglicht hätten.

Es ist mir nicht bekannt, ob noch Abschrifte des Epistolarcodex, der diesen Copien zu Grunde gelegen hat, erhalten sind. Ich veröffentliche diese Fragmente, weil sie vielleicht einem Untersucher der inneren Einrichtung der Staatverwaltung Kaiser Friedrichs II Nutzen bringen können.

I

[89]

Petri de Vineis epistol. ~~ed.~~ V, 49 (ed. Iselius, 1740, vol. II, 82, van [illegible] 1 [illegible]).

Een exemplaar van deze Epistolae, ed. Basileae, s. a. [1566] is in de K. B. [483 F. 7].

tue precipiendo mandamus quatenus eosdem
p. et r. fideles nostros cum tribus equitatu-
ris et duobus scutiferis mercimoniis et
rebus aliis eundo morando redeundo trans-
ire libere permittatis. nullam eis in
perviam vel rebus molestiam inferentes
seu ab aliis patientes inferri. dum
tamen attentius caveantur quod papa-
les litteras vel alicuius de romanfa
curia non oportent de regno prohibito
non extrahant licite extracta ad in-
fideles non deferant et nihilominus
cum eis distrahant vel mercentur vel
machinentur publice vel occulte in le-
sionem nostri nominis vel honoris
ad infidelium terras non divertant
nil eis ferant vel referant verbo vel

II.

litteris nec aliquem in eorum societatem scienter admittant ferentem vel referentem aliquid nostre contrarium maiestati

90 **Concedit cuidam nobili mulieri tutrici filiorum quod possit constituere procuratorem in causa sua.**

V, 50 (p. 82–84).

Imperialis benevolentia cum fidelibus subjectorum et nobilium maxime preces admittit et suum extollit solium et ad serviendum devotos animat incessanter. hinc est quod nobilis vir a. de. fidelis noster pro filia sua Ysabella relicta quondam Jacobi incontracti (incō ||) tutrice filiorum suorum et Jacobi supradicti maiestati

in connubio(?) ×

III

nostre humiliter supplicavit ut de mutata gratia et potestate nobis imperii divinitus impertita iuris civilis rigorem qui non aliter ~~ea vrata~~ sancsit inchoata exerceri certamina nisi quod iurgium inchoatum ipse principales persone calumpnie subeant iusiurandum. rigorem etiam inducentem nec per tutores vel curatores ante ceptum Juditium procuratores constitui. sed actores misericorditer temperantes eidem filie sue fideli nostre tutrici filiorum suorum ad proconsequendas littes et explicanda negocia pupillorum in iudiciis et extra iudicia per procuratores ab ipsa tutrice statutos vel statuendos. pro quibus cautionem exponet legitimam et quod ipsi procuratores in causis ipsis sacramenta prestent cal-

IV

lumpnie dictos juris rigores per nostram excellentiam relaxari tam pie quam misericorditer mandaremus. nos autem attendentes grata satis et accepta servicia que dictos[1] a. et antecessores sui nobis et imperio nostro exhibuerunt hactenus et idem a. exhibet incessanter et inantea de bono in melius exhibere poterint[2] graviora. Considerantes etiam nobillitatem mulieris prefate quod virorum cetibus pro exequendis negotiis pupillorum se honeste nequeat ~~...~~ immissere et ne femine prosequende littis obtentu in matronalis pudoris contumeliam irruant si cogantur masculorum conventibus vel iudiciis interesse. cum et legem meminerimus editam que propter pudorem ac verecundiam feminarum eas non sint[3] testibus vel

coetibus

meminerimus

1/ lege: dictus 2/ lege: poterit 3/ l. sinit

V

cetui ~~[illegible]~~ publica demonstrari sed per procura-
tores idoneos Imperialem possint adicere
clementiam ad etatis veniam impetrandam
Hiis et aliis justis ac honestis rationibus
benignius inclinati dicti fidelis nostri sup-
plicationes admisimus eidem ysabelle
filie sue de speciali gratia concedentes
ut causas et lites pupillorum suorum in
indicio et extra inditium dum tempus tu-
tele duraverit per procuratores ab ea statu-
tos vel statuendos. ac si etiam ipsa tutrix
hoc fecerit valeat exercere eisdem etiam
procuratoribus indulgemus ut in litibus
in indicibus exercendis ipsi procuratores
sacramenta prebeant cum pro negotiffis pu-
pillorum se casus ingesserit oportunus.
objectione quod principales personffe non

VI

fuerint vel lege aliqua non obstante statu-
etiam tis civitatis senazi cessantibus in hac
parte et specialiter lege que a principali-
bus personis exigit callumpnie iuramen-
tum et que etiam a tutoribus et curato-
ribus procuratorem prohibet statuendum-
dum cum pro ipsis procuratoribus cavea-
tur firmum fore ac validum quod duxe-
rint agitandum ne iudicia sint ludibria
vel actione nostra doleant circomventos
qui ~~contradixerunt~~ cum talibus contraxerunt.

91

V, 51 (p. 85).

De conductu contra communem formam

Universis presentes litteras etc. Cum a. de.

VIII

fidelem nostrum et nuntium cum O. nuntio de. qui ad curiam nostram pro parte eiusdem. d. venit et nunc revertitur ad eundem pro nostris serviciis transmittamus amicitiam vestram requirimus et fidelitati tue precipiendo mandamus quatinus memoratos. a. et o. cum duobus equis scutiferis ac rebus quas secum portant et habent permittatis transire et eundem. a. extremum ad curiam nostram redire salubriter et secure in securo conductu quotiens expedierit et ab eis vel eorum altero fueritis requisiti eisdem ob nostram[1] reverentiam maiestatis salubriter provisuri.

92

V, 52 (p. 85 – 86).

Respondet cuidam nobili et commendat processum suum.

1) lege: nostre.

VIII

Benigne recepit excellentia nostra litteras quas nostro culmini destinasti et que continebantur in eis intelleximus diligenter. Quod autem te nostris serviciis et beneplacitis per tuas litteras exposuisti fideliter et devote. atque semper hactenus per fidei complementum ob nostre reverentiam maiestatis permansisti sollicitus et intentus. tuam extremam devotionem et motum duximus merito commendandos mandantes quatenus de cetero iuxta solitum circa nostra servitia tam fideliter quam laudabiliter perseveres ut ipsa operum efficatia successiva nostre celsitudini te commendabilem representet.

V, 53 (p. 86). 93

Capitaneo ut quasdam suas litteras mittat ad alias partes.

IX

× Cum quibusdam januen ... saone commorantibus nostris fidelibus nostras litteras transmittamus. et easdem ad te per tuum nuntium deferendas × eisdem januen .... destinemus. tue devotioni mandamus quatenus statim receptis presentibus prefatas litteras eisdem fidelibus nostris per velocem et idoneum nuntium tuum transmittere non omittas. taliter cum effectu procurans quod heedem[1] littere ad manus ipsorum perveniant qualibet mora et occasione semotis.

94 Eidem ut citentur ad curiam qui iniuste castrum occupaverant aliorum.

V, 54 (p. 86–87). Pro parte. O. et d. nostrorum fidelium nostro fuit culmini nuper oblata querela quod cum

1) = eaedem.

X

ipsi et a fratre eorum qui nuper decessit. et cui de iure succedunt immediate castrum de per longa tempora tenuissent. et possedissent pacifice. et quiete. S. de.p. et ff. de. fideles nostri fracta pace et securitate nostra castrum ipsum hostiliter obsidentes. illud ceperunt et ad presens detinent in ipsorum fratrum manifestum preiudicium occupatum. Quod quidem castrum usque ad diem captionis ipsius sicut pro parte ipsorum fratrum expositum extitit coram nobis prefati conquerentes sine contentione aliqua possederunt. Cum igitur iidem fratres velint memoratos. s. p. et f. de predictis in magna nostra curia convenire. fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus s. p. et f. ex parte celsitudinis nostre sub peromptorio[1] termino citare procures. ut XX°. die post citationem tuam in magna

[1] Lege: peremptorio.

XI

nostra curia debeant comparere memoratis conquerentibus super predictis in judicio responsuri. eundem terminum conquerentibus ipsis ut causam prosecuturi predictam contra eos compareat prefixurus. necnon et diem citationis tue forma presentium et coram quibus eos citaveris tuis litteris tuo sigillo munitis nostre curie rescripturus.

9[5]
V, 55 (p. 87–88).

Eidem de captivis liberandis iuxta priorum continentiam litterarum.

Thomasius de Sabaudia comes dilectus affinis et fidelis noster suis litteris nostre exposuit maiestati. quod licet apud taurinum ad ipsius supplicationem tibi dederimus in mandatis ut quosdam captivos de quibus maiestatis nostre

mandatum simile recepisti et pro quorum libera-
tione ipse comes nullatenus supplicavit. a car-
cere liberando[1] ipsos pro quibus nostre celsitu-
dine supplicavit. liberare. prout ipse describit
penitus omisisti. ob quorum liberationem
quia comes prefatus nuper serenitati nostre
humiliter supplicavit fidelitati tue precipiendo
mandamus quatenus si est ita iuxta formam
prioris mandati nostri eosdem captivos a nexi-
bus carceris absolvere non omittas.

96
V, 56 (p. 88).

Potestati pisanorum ut cogat quendam ad restitutionem depositi muli.

In nostre maiestatis presentia .B. de. vallectus
nostre camere fidelis noster constitutus exposuit
quod dudum nobis de partibus lombardie in

[1] Legi: liberares.

tuscie venientibus apud V. civem pisanum quendam suum mulum infirmum ut dicit curandum dimisit, unde cum ad presens

[109]
V, 109 (p. 127). habendum et tenendum usque in triennium concedas eisdem. Ita tamen quod in triennio ipso completo castrum ipsum ad manus curie nostre infallibiliter revertatur.

110
V, 110 (p. 127 – 128). Potestati quod eis[1] qui bona sua inter creditores distribuit[2] ad solvendum decimam curie non cogantur.

Albertini Johannis de fidelibus imperii nobis oblata petitio continebat quod cum ipse plures creditores haberet videns bona sua

1) lege: ei 2) lege: distribuunt

ad suorum solutionem non sufficere debitorum inter creditores eosdem tam pro quantitate bonorum suorum quam pro quantitate debitorum ipsorum sine ulla prolixitate causarum distribuere promisit bona sua ut ideo sibi remanserit unde ducere valeat vitam suam. vos seu Judex noster sibi imponenti et ~~diligenti~~ indigenti ad instantiam creditorum suorum precepta F de nostro mandato compellitur solvere decimam nostram curiam contingentem. Cum igitur. a. predictus sibi supplicaverit super predictis secundum iustitiam provideri. vobis Imperiali auctoritate mandamus quatenus si vobis constiterit de premissis habita diligentia cautione quod egeat a preceptis huiusmodi faciendis ut iustum fuerit de-

F sicut dicitis facitis de solvendis ob que precepta

XV

sistatis. ne ulterius dictus V. coram nobis cogatur iterare querelam.

111 Ut capiantur forbaniti ~~et~~ et in curiam presententur.

V, 111 (p. 128–129).

Universis vicariis potestatibus rectoribus terrarum et aliis curie imperialis officialibus imperii fidelibus per Tusciam constitutis presentes litteras inspecturis etc. Cum ob accusationem nobis factam per B. et S. de. contra. O. de. et d. de pro eo quod interfecerunt dominum J. abbatem monasterii eorum dominum specialem et eidem. B. plurima dampna intulerant ipsius bona temere devastando. prefatos. O. et d. legitime citari fecerimus ut coram nobis comparere deberent super dicta

XVI

accusatione de iure in iudicio responsuri. quia ipsi venire vel sufficiente[1] pro eis responsalem mittere cessaverunt ideo ipsos. O. et d. et ~~quem~~ quemlibet eorum auctoritate Imperiali qua fungimur exbanivimus eorum contumacia et inobedientia exigente. et pro parte imperialis curie ipsorum bona mandavimus annotari. propter quod nolentes accusatos eosdem de tam nephando excessu remanere aliquatenus impunitos. et ut penam pro qualitate delicti cognoscant auctoritate imperiali predicta vobis precipiendo mandamus quatenus tam ad supplicationem B. accusationis[2] prefati quam etiam ex officio nostro pro eo quod mandatis nostris non obtemperaverunt memoratos. O. et d. accusatos exbannitos a nobis per personas capere et eos sub fida custodia ad nos-

1) Lege: sufficientem 2) Lege: accusatoris

tram presentiam destinare curetis. malefacto-
res eos-dem in vestris terris vel eorum districti-
bus manere vel esse nullatenus permissuri.

112 Forma exbannitionis facta contra contu-
maces de homicidio.

V, 112 (p. 129-130).

In dei nomine amen. nos. f. de antiochia etc.
accepta querimonia bernardi blanchi de mon-
tesitt qui accusavit Centium filium Gualte-
ri et datum eius fratrem qui interfecerunt
dompnum J. abbatem monasterii montisitt
eorum dominum specialem. accusando etiam
eos de incendiis gvastis¹) et dampnis illatis
et factis per eosdem eidem ipsos legitime citari
fecimus et peremptorie per notari. R. de eo-
dem loco pluribus vicibus sicut de citatione

¹) = vastis(?).

XVIII

constat per instrumenta publica eiusdem not... manufesta. Cumque prefate[1] C. et d. non venissent et diu ultra terminos eis datos fuerunt expectati: Considerata eorum inobedientia et contumacia imperiali auctoritate qua fungor eos in personis et rebus exbanniendos duximus si hinc ad dies X. ad mandata nostra non venerint cum de tam criminali excessu coram nobis fuerint accusata[2] et sic contumaces extiterint ut est dictum. ita quod quicumque eos a predicta die in antea offenderit habeatur impunis. et quod ipsorum bona ad opus Imperialis curie debeant annotari. affc quod nulla communitas seu persona eos audiat receptare sub pena eis nostro arbitrio inferenda donec in eos contumacia perseverant. Datum m. etc. presentibus etc. Imperante domino frederico

1) Lege: prefati 2) Lege: accusati

XIX

dei gratia Romanorum Imperatore Jerusalem et Sicile rege etc.

113

V, 113 (p. 130–131).

Quod nobiles et alii potentes conferant in daciis et collectis cum universitate.

Tedislei sindici universitatis hominum de captara imperii fidelium accepimus de novo querelam quod cum homines ipsi presentibus pluribus et variis imperialibus serviciis sint ultra quam eorum facultas suspectat pregravati quidam videlicet eiusdem terre tam nobiles quam alii qui se cives novas[1] appellant sub nobilitatis et citadinantie pretextu conferre cum eis in daciis et collectis prodictis imperialibus serviciis exequendis iuxta quantitatem facultatum ipsarum recusant in ipsius uni-

[1] l. novos

versitatis preiudicitfum et non modicam lesionem. Cumque sindicus memoratus pro parte universitatis eiusdem eis super premissis postulaverint provideri vobis precipiendo mandamus quatinus si vobis constiterit ita esse prefatos nobiles nisi speciali privilegio eis ab imperiali maiestate concesso sint exempti et memoratos qui se cives appellant nisi sint ex veteribus civibus qui per pactum inter curiam et communem senen. . . nuntium defenduntur tempore prime potestarie domini N Guidonis potestatis senen. . . pro quantitate facultatfum suarum pro hiis scilicet que tenent in eiusdem terre territoris ad communicandum cum universitate prefata in daciis et collectis cohertione qua convenit compellatis.

XXI

114 ~~115~~
V, 114 (p. 131–132).

Forma petitionis ~~ap~~ pro~~[b]~~bata forma imperatori porrigenda.

Vobis serenissime imperator lux fidelium protector et benefactor eorum Ego S. de capistrello qui audaciter et secure possum et debeo dicere salva salva conscientia coram deo et vobis quod semper fidelis extiti et existo et ex quo servire potui incessanter in serviciis vestris mansi et maneo Supplico misericordie vestre quod cum olim ego et progenitores mei fideles vestri habuerimus et tenuerimus quartam partem capistrelli quod nuper ad demonium[1] vestrum reduci fecistis super hoc misericorditer providentes x dignemini] in equivalenti excambio providere propter quod in serviciis vestris valeam continue permanere et me cum familia mea ad honorem vestrum et comodum substentare.

[1] = dominium

XXII

115

V, 115 (p. 132).

Littere securitatis et conductu[s] nuntiorum in eundo et redeundo.

Universis etc. Cum R. comitem de laureto et l. de laudett curie nostre judices latores presentium fideles nostros ad partes papie pro quibusdam arduis excellentie nostre serviciis destinemus fidelitati vestre precipiendo mandamus quatenus ipsos cum equis famulis et rebus eorum secure permittatis in eundo et redeundo transire nullam eis molestiam inferentes nullamque ab eis pedagium exigentes quin immo ad requisitionem eorum in celeri et securo conductu provideatis eisdem ita quod processum ipsorum ob defectum vel moram conductus impediri vel tardari aliquatenus non contingat.

XXIII

116

V, 116 (p. 132–133).

Super inquisitione facienda super quibusdam articulis et moniales.

Pridem contra moniales quasdam monasterii sancti Juliani de Brixia super quibusdam articulis quos tibi mittimus presentibus interclusos per potestatem Cremonensem fidelem nostrum cui exinde scripsimus inquiri mandavimus veritatem Cumque per inquisitionem eandem non fuerit plene nostro beneplacito satisfactum propter quod inquisitionem de ipsis volumus iterari fidelitati tue precipiendo mandamus quatinus ex inquisitionis predicte suffragio cum alio studio et sollicitudine tua veritate de hiis diligentius inquisito sic moniales ipsas super promissis inveneris culpabiles extitisse eas

XXIV

de locis eiusdem monasterii Cremonensis episcopatus videlicet statim eicias et bona ipsarum omnia ad opus curie nostre capias et fideliter facias procurari. Si vero inquisitionem quam inde te facere volumus eas forte reppereris super articulis predictis innoxias

Hs
4 L